

การสอบสวนโรค

อหิวาตกโรค - ลำปาง

Eltor cholera - Lampang

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2527 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลศูนย์ลำปางว่าตรวจพบเชื้ออหิวาตกโรค Biotype Eltor, Serotype Inaba ในผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 8 ปี จากบ้านเลขที่ 75 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านขอน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เริ่มป่วยเมื่อ 15 กันยายน ด้วยอาการอุจจาระร่วงอย่างแรง อ่อนเพลีย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยภายใน เจ้าหน้าที่ได้ติดตามไปสอบสวนโรคที่บ้านผู้ป่วย ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอเมืองลำปาง ประมาณ 50 กิโลเมตร พบว่ามีผู้ป่วยด้วยอาการอุจจาระร่วงในครอบครัวเดียวกันอีก 2 ราย รายแรก เพศชาย อายุ 56 ปี ถ่ายเหลวเมื่อวันที่ 13 กันยายน รายที่ 2 ถ่ายเหลวเมื่อวันที่ 15 กันยายน ผลการตรวจอุจจาระทั้ง 2 ราย พบเชื้ออหิวาต์ Eltor Inaba เช่นกัน ในขณะเดียวกันอีกครอบครัวหนึ่ง คือ บ้านเลขที่ 75/1 หมู่ที่ 7 ตำบลเดียวกัน พบผู้ป่วยอีก 2 ราย รายแรกเพศชาย อายุ 21 ปี เริ่มมีอาการปวดท้องและถ่ายเหลว เมื่อเย็นวันที่ 12 กันยายน และรายที่ 2 ภรรยาของผู้ป่วยรายแรก อายุ 22 ปี เริ่มมีอาการถ่ายเหลว เมื่อเช้าวันที่ 15 กันยายน และไปขอรับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง ในวันที่ 15 กันยายน ส่วนรายแรกเจ้าหน้าที่ให้การรักษาที่บ้าน ผลการตรวจอุจจาระทั้ง 2 ราย พบเชื้ออหิวาต์ Eltor Inaba

จากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่พบว่า เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2527 มีชายไทย 2 คน กลับจากทำงานที่ประเทศสิงคโปร์ หนึ่งในสองคนนี้มีประวัติว่ามีอาการถ่ายอุจจาระเหลว เมื่อวันเดินทางมาถึงบ้าน แต่ไม่ได้รับการรักษา เพราะมีอาการเล็กน้อย ต่อมาก็หายเป็นปกติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน มีการพบปะสังสรรค์เลี้ยงอาหารกลางวันกันที่บ้านชายไทยดังกล่าว และกลางคืนวันนั้น ก็มีผู้ที่ไปร่วมรับประทานอาหาร มีอาการท้องเดินและตรวจพบเชื้ออหิวาต์กันขึ้น หลังเกิดเหตุแล้วเมื่อวันที่ 24 กันยายน เจ้าหน้าที่ได้ทำ Rectal swab จากผู้ที่กลับจากสิงคโปร์ แต่ตรวจไม่พบเชื้ออหิวาตกโรค

ในการสอบสวนโรคของเจ้าหน้าที่ครั้งนี้ พบว่ามีผู้ป่วยอุจจาระร่วง 11 ราย แต่ตรวจพบเชื้ออหิวาต์ 5 ราย และทำ Rectal swab ผู้สัมผัสโรคอีก 50 ราย พบ Healthy carrier 2 ราย หลังจากทางจังหวัดลำปางมีมาตรการควบคุมและป้องกันโรคอย่างเข้มแข็งแล้ว ไม่มีผู้ป่วยรายใหม่เกิดขึ้นอีก

ผู้รายงาน

เจ้าหน้าที่ระบาศรวิทยาประจำจังหวัดลำปาง, เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และศูนย์ระบาศรวิทยาภาคเหนือ จังหวัดลำปาง